

רשומות

הצעות חוק

16 בינואר 1996

2483

כ"ד בטבת התשנ"ו

עמוד

הצעת חוק המפלגות (תיקון מט' 5 והוראת שעה) (חברות - במפלגה אחת בלבד).

440 התשנ"ו-1996

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

**הצעת חוק המפלגות (תיקון מס' 5 והוראת שעה) (החברות -
במפלגה אחת בלבד), התשנ"ו-1996***

1. בחוק המפלגות, התשנ"ב-1992¹ (להלן - החוק העיקרי), אחרי סעיף 15 יבוא:

15א. (א) מפלגה תגיש לרשם, מעת לעת, על פי דרישתו, את רשימת מספרי הזהות של כל חבריה; לרשימה יצורף תצהיר חתום בידי המנהל או המזכיר של המפלגה ובו הוא מצהיר, כי, למיטב ידיעתו, כל האנשים שמספרי הזהות שלהם כלולים ברשימה, חברים במפלגה ביום הגשת הרשימה.

"איסור חברות
ביותר ממפלגה
אחת

(ב) הרשם יבדוק את הרשימות שהוגשו לו לפי סעיף קטן (א), ואם מצא כי אדם רשום כחבר ביותר ממפלגה אחת, יודיע לאותו אדם, כי בתוך 10 ימים מיום קבלת ההודעה הוא רשאי לפעול כמפורט בסעיף קטן (ג), וכי אם לא יפעל כאמור, יורה על מחיקת שמו מהרשימות של כל המפלגות שבהן הוא רשום כחבר.

(ג) אדם שקיבל הודעה כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי להגיש בקשה לרשם להירשם כחבר במפלגה אחת בלבד מהמפלגות שבהן הוא רשום כחבר, מנימוקים שיפרט בבקשה, ובלבד שלא נרשם ביותר ממפלגה אחת ביודעין, כדי להשפיע שלא כדין על תוצאות הבחירות המקדימות; בקשה כאמור תיתמך בתצהיר, מאומת בידי עורך דין, המפרט את הסיבות לרישומו של המבקש כחבר ביותר ממפלגה אחת.

(ד) לא הגיש אדם בקשה לפי סעיף קטן (ג), או הגיש בקשה לפי אותו סעיף קטן אך הרשם דחה את בקשתו, יורה הרשם לכל מפלגה שבה אותו אדם רשום כחבר למחוק את שמו מרשימת חבריה; החליט הרשם לקבל בקשתו של אדם להרשם כחבר במפלגה פלונית אחת לפי סעיף קטן (ג) - יורה ליתר המפלגות שבהן הוא רשום כחבר למחוק את שמו של המבקש מרשימות חבריהן.

(ה) לענין סעיף זה ולענין סעיף 20(ג), "מספר זהות" - מספר הזהות במרשם האוכלוסין.

2. בסעיף 20 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ג) במקום "הרישום יהווה ראייה" יבוא "הרישום יכלול את מספר הזהות של כל חבר ויהווה ראייה".

דברי הסבר

סעיפים 1 ו-2	סעיף 15 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (להלן - החוק), קובע לאמור:	מפלגה; לענין זה, "מערך" - מסגרת משותפת למפלגה או למפלגות או לחוגי ציבור.
"חברות במפלגה אחת בלבד"	המחוקק אסר חברות ביותר ממפלגה אחת בו-זמנית; אולם לא קבע מנגנון לאכיפת האיסור.	
15.	לא יירשם אדם כחבר ביותר ממפלגה אחת; אך יכול אדם להיות חבר במפלגה ובמערך הכולל אותה	במפלגות שבהן הונהגה שיטה של בחירות מקדימות נמצא כי מספר אנשים חברים ביותר ממפלגה

* הצעת חוק מס' תרי"ג ונתכ"ט; הועברה לוועדה ביום כ"ג בטבת התשנ"ז (15 בינואר 1996).
1 ס"ח התשנ"ב, עמ' 190; התשנ"ג, עמ' 170; התשנ"ה, עמ' 156 ועמ' 432.

3. האמור בסעיף 228 לחוק העיקרי, יסומן (א) ואחריו יבוא:
 תיקון סעיף 228 ב28
 "ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), החליטה מפלגה לערוך בחירות או להקדים את מועד הבחירות באופן שייערכו תוך פרק זמן שאינו עולה על תשעה חודשים ממועד ההחלטה, תחל תקופת הבחירות שבועיים לאחר מועד ההחלטה האמורה."
4. בסעיף 228 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:
 תיקון סעיף 228 ח28
 "ד) פחתה תקופת הבחירות מתשעה חודשים, יקטנו הסכומים הקבועים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) בהתאם ליחס שבין תקופת הבחירות בפועל לבין פרק זמן של תשעה חודשים."
5. תקפו של סעיף 15א לחוק העיקרי, המובא בסעיף 1 לחוק זה - עד יום הבחירות היוצאת שעה לכנסת הארבע-עשרה.

דברי הסבר

לרשם המפלגות על מועד הבחירות המקדימות עד מועד תחילת תקופת הבחירות. במצב המשפטי הקיים, במקרה של הקדמת מועד הבחירות, למועד קרוב, מפלגה לא תוכל להודיע לרשם בזמן על המועד החדש.

על כן, מוצע לקבוע כי אם מפלגה מהליטה לערוך בחירות מקדימות שמועדן קרוב, תחל תקופת הבחירות שבועיים לאחר מועד ההחלטה, כדי לאפשר למפלגה להודיע לרשם המפלגות על המועד החדש.

בנוסף, מוצע כי תקציב המועמדים בבחירות המקדימות יופחת באופן יחסי לקיצור תקופת הבחירות.

סעיף 5 מוצע, שמתן האפשרות לאדם הרשום ביותר ממפלגה אחת להגיש תצהיר יהיה עד יום הבחירות לכנסת הארבע-עשרה.

אחת, זאת, כנראה, במטרה להשפיע על תוצאות הבחירות המקדימות בהן.

מוצע לקבוע בחוק שהרשם יבדוק את הרשימות של המפלגות ויורה על מחיקת שמו של אדם הרשום כחבר ביותר ממפלגה אחת, אלא אם כן הגיש אותו אדם תצהיר, כאמור בסעיף 1. עוד מוצע שרישום שמו של אדם יכלול את מספר הזהות שלו (סעיף 2).

סעיפים 3 ו-4 מטרת התיקון היא להסדיר מצבים שבהם יש צורך להקדים את מועד עריכת הבחירות המקדימות עקב הקדמת מועד הבחירות לכנסת או מכל סיבה אחרת. לפי החוק, ההגבלות על בחירות מוקדמות, חלות תשעה חודשים לפני מועד הבחירות המוקדמות. מכאן, שלפי המצב הקיים, עלול אדם להפוך לעבריין בריעבד עקב הקדמת הבחירות לכנסת.

כמו כן, על פי תקנה 16(א) לתקנות המפלגות (רישום ודיווח), התשנ"ב-1992, על מפלגה להודיע

חברי הכנסת: נסים זווילי, גדליה גל,
 דן תיכון

